

اخبار

صادرات گاز ایران به عراق برقرار است

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران با تکذیب قطع صادرات گاز به عراق گفت: به دلیل اختلافی که در عملکرد شبکه گاز در غرب کشور به وجود آمد، از چند روز گذشته حدود ۵ تا ۱۰ میلیون مترمکعب در روز از گاز صادراتی به عراق نسبت به میانگین ماه پیش کاسته شده است. محمدرضا جولایی در این باره توضیح داد: گاز صادراتی به عراق برقرار بوده و همچنان هم برقرار است، اما به دلیل گرمای بیش از حد هوا در مناطق جنوب و جنوب غرب کشور، تجهیزات در بخش های تولید و انتقال با اختلال عملکرد روبه روبرو شده اند که این موضوع انتقال گاز به شبکه گاز غرب کشور را متأثر کرده است.

وی با تکذیب قطع صادرات گاز ایران به عراق افزود: به دلیل اختلافی که در عملکرد شبکه گاز در غرب کشور به وجود آمد، از چند روز گذشته حدود ۵ تا ۱۰ میلیون مترمکعب در روز از گاز صادراتی به عراق نسبت به متوسط ماه پیش از آن کاسته شده است.

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: میانگین حجم صادرات روزانه گاز به عراق در ماه گذشته ۳۰ میلیون مترمکعب در روز بود که این مقدار در ماه جاری به روزانه ۲۱ میلیون مترمکعب رسیده است.

رشد ۱۰ درصدی بارش ها در کشور

میزان بارش ها از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ماه ۱۴۰۱) تا ۱۷ تیر نسبت به مدت مشابه سال گذشته با ۱۰ درصد رشد همراه شد اما همچنان در مقایسه با دوره بلندمدت کاهش ۱۴ درصد را نشان می دهد. به گزارش ایرنا، گرچه پیش بینی قبلی مؤسسه تحقیقات آب و وزارت نیرو کاهش بارش ها را اعلام کرده بود، اما گزارش اخیر مرکز اطلاعات و داده های آب کشور بیانگر رشد ۱۰ درصدی در میزان بارش هاست. بر این اساس از ابتدای سال آبی جاری تا روز ۱۷ تیر ۲۰۸۴ میلیمتر بارش در کشور ثبت شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با بارش ۱۸۵۹ میلیمتری رشدی ۱۰ درصدی را نشان می دهد. در عین حال میزان بارش ها از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۷ تیر در مقایسه با دوره بلندمدت ۵۴ ساله که ۲۳۸۲ میلیمتر بارش داشته ایم کاهش ۱۴ درصدی دارد. بررسی آماری مرکز اطلاعات و داده های آب کشور نشان می دهد، استان ایلام از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۱) تا ۱۷ تیر ۵۴۱۴ میلیمتر بارش دریافت کرده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با ۲۱۲۴ میلیمتر بارش ۱۵۵ درصد رشد را یافته است. همچنین میزان بارش های این استان نسبت به دوره بلندمدت ۵۴ ساله که ۴۲۷۰ میلیمتر بارش داشته شدی ۲۷ درصدی دارد.

با در نظر گرفتن هزینه های احداث و بهره برداری، در نهایت عایدی حاصل از صادرات یک متر مکعب متانول، حدود ۶/۸ سنت «پایین تر» از گاز طبیعی بوده است. به بیان دیگر عایدی یک متر مکعب صادرات گاز معادل ۲۸/۳ سنت و عایدی یک متر مکعب متانول ۲۱/۵ سنت است

تولیدی آنها بیشتر است. ازمنظر اقتصادی، در ۱۰ سال اخیر صادرات هر متر مکعب گاز طبیعی به طور میانگین، ۲۸/۷ سنت و صادرات متانول معادل ۲۹/۹ سنت «درآمد» ایجاد کرده است. با در نظر گرفتن هزینه های احداث و بهره برداری، در نهایت عایدی حاصل از صادرات یک متر مکعب متانول، حدود ۶/۸ سنت «پایین تر» از گاز طبیعی بوده است. به بیان دیگر عایدی یک متر مکعب صادرات گاز معادل ۲۸/۳ سنت و عایدی یک متر مکعب متانول ۲۱/۵ سنت است. همچنین طبق گزارش اندیشکده سیاستگذاری ماهد درآمد دولت در سال ۱۴۰۱ از فروش خوراک به شرکت های متانول ساز برابر با ۱/۲ میلیارد دلار و ارزش صادراتی متانول نیز برابر با ۲/۲ میلیارد دلار در ۱۴۰۱ است. با فرض خام فروشی گاز (صادرات گاز) با جایگزینی گاز به جای گازوئیل در نیروگاه ها، درآمد حاصله برابر با ۳ و ۶ میلیارد دلار محاسبه می شود. در واقع پتروشیمی های متانولی برای کشور به جای ارزش افزوده، ارزش کاسته ایجاد می کنند.

مهدی هاشم زاده، مدیر گروه انرژی اندیشکده سیاستگذاری ماهد، درباره دلیل زیاندهی پتروشیمی های متانولی توضیح داد: بیش از ۹۵ درصد متانول تولیدی در کشور صادر می شود و کسی به فکر توسعه زنجیره ارزش آن نیست که آن هم به دلیل رانت خوراک است.

پتروشیمی ها بعد از وقوع جنگ اوکراین و افزایش قیمت گاز از دولت خواستند که فرمول قیمت گذاری خوراک را کنار بگذارد و سقف ریالی تعیین کند ولی الان مجدداً می گویند دولت قیمت ریالی را رها کند و به فرمول برگردد.

وی اظهار داشت: اگر به جای اعطای خوراک گاز به متانولی ها، همین گاز را صادر کنیم سالانه ۹۰۰ میلیون دلار درآمد ارزی کشور افزایش می یابد. این درآمد در صورت تبدیل گاز به برق و صادرات برق و یا استفاده از گاز در نیروگاه ها و صادرات گازوئیل چند برابر خواهد شد.

در مجموع به نظر می رسد، صاحبان پتروشیمی های متانولی بهتر است به جای تهدید دولت به تعطیلی واحدها و تمرکز به افزایش دریافت رانت خوراک، فکری به حال توسعه زنجیره ارزش و تبدیل متانول به محصولات با ارزش تر کنند؛ نکته جالب اینکه پتروشیمی های اوره ساز نیز با وجود حاشیه سودهای بالا به کمترین کاهش نرخ خوراک پیوسته اند و خواهان تغییر مصوبه دولت هستند.

شده اند.

چهار شرکت اوره ساز کرمانشاه، خراسان، پردیس و در نهایت شیراز بیشترین سود عملیاتی اما پتروشیمی متانولی زاگرس با سود عملیاتی منفی یک درصدی مواجه بوده است.

در نتیجه، تنها مشکل، زیانده شدن متانول سازهاست که البته این موضوع نیز تقصیر دولت نیست بلکه به دلیل اصرار سرمایه گذاران این صنعت به نیمه خام فروشی و عدم توسعه زنجیره ارزش، این مشکل رقم خورده است.

اعطای گاز به پتروشیمی های متانولی برای تبدیل گاز به متانول در این واحدها در حالی است که ارزش گاز تحویلی به این واحدها از ارزش متانول

تغییر نرخ گاز بیشترین تأثیر را بر سودآوری پتروشیمی های «متانول ساز» و «وره ساز» به عنوان بزرگترین مصرف کنندگان گاز این صنعت دارد. با توجه به فرمول قیمت گذاری گاز پتروشیمی و وابستگی آن به دو هاب اروپایی و جهش قیمت در این دو هاب در یک سال گذشته، قیمت گاز پتروشیمی های داخلی نیز افزایش یافته است.

اما در کنار افزایش قیمت گاز، قیمت جهانی اوره نیز از تنی ۲۱۲ دلار به ۵۷۷ دلار رسیده و حاشیه سود پتروشیمی های اوره ساز حفظ و تقویت شده ولی قیمت جهانی متانول از تنی ۲۲۵ دلار به ۲۷۷ دلار رسیده و تقریباً ثابت مانده، در نتیجه متانول سازها وارد زیان

۱۷ اردیبهشت سال جاری، نرخ خوراک و سوخت پتروشیمی ها به ترتیب ۷ هزار و ۴۰۰ تومان بر هر متر مکعب تعیین شده است.

این مصوبه توسط محمد مخبر معاون اول رئیس جمهور در ۲۹ خردادماه امسال به دستگاهها ابلاغ شد. تا پیش از این، نرخ خوراک و سوخت پتروشیمی ها بر مبنای سقف ریالی ۵ هزار تومانی تعیین می شد، زیرا سال گذشته صاحبان این صنایع در اعتراض به افزایش قیمت خوراک، متناسب با فرمول قیمت گذاری، پیشنهاد کنار گذاشتن این فرمول را به دولت داده بودند، ولی حالا با کاهش قیمت گاز در هاب های جهانی، خواهان بازگشت به فرمول قیمت گذاری هستند.

گزارش

ارزش گاز تحویلی به پتروشیمی های متانولی از ارزش متانول تولید شده در این واحدها بیشتر است، اگر به جای اعطای خوراک گاز به متانولی ها، گاز را صادر کنیم سالانه ۹۰۰ میلیون دلار درآمد ارزی داریم که در صورت تبدیل گاز به برق و صادرات برق و یا استفاده از گاز در نیروگاه ها و صادرات گازوئیل، عدد چند برابر خواهد شد. در هفته های گذشته موضوع نرخ خوراک و سوخت پتروشیمی ها پس از اعلام نرخ های جدید به سوژه اول بسیاری از رسانه ها تبدیل شد. طبق مصوبه هیأت وزیران در تاریخ

سود نبردن ۹۰۰ میلیون دلاری کشور از خوراک گاز پتروشیمی های متانولی

اعطای گاز به پتروشیمی های متانولی برای تبدیل گاز به متانول در این واحدها در حالی است که ارزش گاز تحویلی به این واحدها از ارزش متانول تولیدی آنها بیشتر است

ورود صنعت نفت ایران به حوزه های جدید فراسرزمینی

یافتند و از نزدیک صنعت ما را دیدند و با شرکت های دانش بنیان و قطعه سازان آشنا شدند و خوشبختانه اعتماد سازی درباره ظرفیت های صنایع پالایشی ایران انجام شد. افزون بر آن استفاده از کالی ایرانی دستاوردی بود که برای کشور به دست آمد، ضمن آنکه نیروهای توانمند ایرانی توانستند به تبادل دانش و اطلاعات در این کشور بپردازند. به گزارش شانا، ایران و ونزوئلا در دولت سیزدهم، مسیری تازه برای توسعه همکاری ها در پیش گرفته اند و امضای قراردادهای همکاری نفتی، یکی از پرزورترین نقاط در دیپلماسی وزارت نفت کشورمان بوده است. در جریان سفر اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ اوجی و هیأت همراه به ونزوئلا قرارداد و تفاهمنامه های پرشماری در زمینه توسعه و تولید در میدان های نفت و گاز، ارتقا و نوسازی پالایشگاه ها و بهره گیری از ظرفیت های پالایشگاهی، آموزش

در حوزه فراسرزمینی در صنعت پالایش به سمت فرآوری بود و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی به عنوان نخستین مجموعه در وزارت نفت به حوزه فراسرزمینی ورود کرد و در نشست ابتدایی که در حضور وزیر نفت برگزار شد، کارگروه ها شکل گرفتند و برآوردهایی در زمینه نوسازی و بازسازی پالایشگاه های این کشور در دستور کار قرار گرفت، اما هدف بعدی پس از فرآوری این بود که بازار این کشورها را بررسی کنیم و با توجه به شرایط قیمتی بتوانیم در زنجیره انتقال و توزیع آنها ورود کنیم. در این زمینه پیشنهاد ایجاد ظرفیت ذخیره سازی برای فرآورده های نظیر گاز مایع که تولید آن در کشور مثبت است، ارائه شده است. وی با اشاره به اینکه گام مهم در این زمینه بحث اعتماد سازی بود، تصریح کرد: در این زمینه دفاتر را فعال کردیم و نمایندگان این شرکت ها در ایران حضور

توزیع فرآورده و جمع آوری اطلاعات دقیق این کشورها در زمینه تعداد و وضعیت جایگاه های عرضه، ظرفیت ذخیره سازی و ناوگان حمل و نقل، روند رشد مصرف و قیمت های مصرف در قالب پرسش نامه و اعزام هیأت های پرشمار برای بررسی های مطالعاتی، افزود: شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران و شرکت های فعال بخش خصوصی در این حوزه ها ورود خواهند کرد. معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده های نفتی بیان کرد: در حوزه نوسازی ناوگان تلاش کردیم نمایندگان شرکت های خودروساز را به این کشورها معرفی کنیم و شرکت های حمل و نقل فرآورده را نیز شکل بدهیم. سالاری با اشاره به امضای قراردادهای تازه نفتی در زمینه نوسازی میدان ها و ورود به زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی در حوزه فراسرزمینی تأکید کرد: نگاه ما تاکنون

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی از ورود وزارت نفت به حوزه های جدید فراسرزمینی در صنعت پالایش نفت با ارائه پیشنهادهایی از سوی ایران به کشورهای حوزه امریکای لاتین برای همکاری در توسعه زیرساخت های زنجیره توزیع فرآورده از انتقال تا ذخیره سازی خبر داد. جلیل سالاری، از ارائه پیشنهادهایی برای ورود ایران به حوزه انتقال و عرضه فرآورده و تبدیل و نوسازی ناوگان حمل و نقل فرآورده در این کشورها خبر داد و گفت: در این زمینه بررسی های مطالعاتی انجام شده و در جریان دیدارهای اخیر دو طرف، پیشنهادهایی به طرف های مقابل ارائه شده است که نتایج آن در سفر متقابل این کشورها به ایران، اعلام و تبدیل به قرارداد خواهد شد. وی با اشاره به برگزاری نشست های کارشناسی پرشمار برای اطلاع از ظرفیت کشورهای امریکای لاتین در زنجیره

نخستین پروژه فراسرزمینی وزارت نفت، پس از دهه ها به همت وزارت نفت دولت سیزدهم امضا و اجرایی شد. جواد اوجی، وزیر نفت کشورمان پیش از این از پالایش روزانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت خام کشور در این پالایشگاه، پس از تکمیل عملیات تعمیرات اساسی و راه اندازی خبر داده بود. وزارت نفت برای نخستین بار موفق خواهد شد با اجرای پروژه های فراسرزمینی در کشور ونزوئلا و دیگر کشورها، افزون بر تضمین بازارهای صادراتی نفت، با صدور خدمات فنی و مهندسی، افزون بر رونق روابط سیاسی و اقتصادی، درآمد های ارزی کشور در شرایط تحریم را افزایش دهد.